

מסורת הש"ס

6) ונקתן קפא... 7) ונקתן קפא... 8) ונקתן קפא... 9) ונקתן קפא... 10) ונקתן קפא...

תורה אור השלם

- 1. ויהי ביום ההוא לא ידעה אור יקרות וקפא... 2. ביום ההוא יהיה על מצלות הסוס קדש ליה ויהי הסירות בבית כמורקים לפני המזבח... 3. ויהי כל סיד כירשלים ובחוד קדש ליה צבאות וקא וקא... 4. וקרא שם והיה בת איש נכונה ושמו ששע וקפא וקא אלוקי... 5. כענין בידו מאוני מרקה לעשק אתו... 6. מי יעץ ואת על צד העשירה אשר חסירה שרים כענין נבדיו ונבדיו ארץ... 7. ויהי ין למלך על כל הארץ ביום ההוא והיה ין אחר וישמו אתו... 8. ואמר עוד אלהים אל משה את משה בני ישראל ין אלהי אבותי אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחתי אליכם זה שמי לעולם וזה זכרי לדור שמוה נ טו דר...

גליון הש"ס

גם א"י אין כאן ענין ע"י שכן גם ע"ה רש"י ד"ה ד"ה יתל:

מוסף רש"י

מה איסור בכיות. שיעור איסור אכלתו שהיא סייב עלי כמות לעשות. 10. עליונים למטה. 11. אולם שם עליונים סוף מתקם עשוק. רש"י שם שם למטה ובי. 12. ותחתונים למטה. רש"י ע"ה שם שם כענין שפלים. שם רש"י שם שפלים. 13. ואין רובי החם. כענין מיה הילך אחרן הילך ית תשעוטי. 14. כי רובי אדוות. 15. אן הכי. מוכיח ונכריס. 16. שמו. מוכיח הרובי מלכות ותי לא. כלומר כן מלחם הוה אלו דהרי כה שנהנו על קידוש הם וכו' לא היה כהו. 17. ויהי ין אחר וישמו אתו. 18. ויהי ין אחר וישמו אתו. 19. ויהי ין אחר וישמו אתו. 20. ויהי ין אחר וישמו אתו.

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

כאיסורו של חמץ. ובשר קודש נמי משנפסל ציולא אסור באכילה: יקרות וקפאון. אידי דאיירי ביזשלים ביזשלים ציולא שערמה עמתי וכן מי שלא מירושלים כול פתח צהא פדשחא דנענין למתני קמן שעמד הקב"ה להסיף על ירושלים: אור שיקר בעולם.

כאיסורו מה איסורו בכיות אף חזרות בכיות תניא ר' נתן אומר זה וזה כשרתי ביצים ולא הוודו לו חכמים ויהיה ביום ההוא לא יהיה אור יקרות וקפאון מאי יקרות וקפאון א"ר אלעזר זה אור שיקר בעולם הזה וקפוי לעולם הבא ר' יוחנן אמר אלו נגעים ואהלות שיקרין הן בעוה"ז וקפויין הן לעולם הבא ור' יהושע בן לוי אמר אלו בני אדם שיקרין הן בעולם הזה וקפויין הן לעוה"ב כי הא דרב יוסף בריה דר' יהושע בן לוי חלש ואיתנגיד כי הדר אמר ליה אבוא מאי חזית אמר ליה עולם אפר ראייתו עליונים למטה ותחתונים למעלה אמר לו בני עולם ברור ראיית ואנן היכי התם כי היכי דאיתו אנן הכא הכי איתוהי התם ושמעתי שהיו אומרים יאשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו ושמעתי שהיו אומרים הרוגי מלכות אין אדם יכול לעמוד במחיצתו וימאן וינהו אילימא ר"ע וחביריו משום הרוגי מלכות ותו לא אלא הרוגי לוד ביום ההוא יהיה על מצלות הסוס קדש לה' מאי מצלות הסוס א"ר יהושע בן לוי עתיד הקב"ה להוסיף על ירושלים עד שהסוס רץ ומציא ר' אלעזר אמר כל מצילות שתולין לסוס בין עיניו יהיה קדש לה' ור' יוחנן אמר כל ביהו שבחויין ישראל עד שעה שהסוס רץ ומציא יהיה קדש לה' בשלמא למאן דאמר כל ביהו שבחויין ישראל היינו דכתיב ויהיה הסירות בבית ה' כמורקים לפני המזבח אלא למ"ד בהנך תרתי מאי והיה בסירות בבית ה' מילתא אחריתי קאמר דמתעתרי ישראל ומתנדבו ומייתי בשלמא למ"ד הנהך תרתי מאי ולא יהיה כענין עוד בבית ה' צבאות אלא למ"ד הנהך תרתי מאי ולא יהיה כענין א"ר ירמיה א"ר כהן עני וכענין מנלן דראיקרי תגר דכתיב יורא שם יהודה בת איש כענין מאי אילימא כענין ממוש אפשר בא אברהם והוהיר את יצחק בא יצחק והוהיר את יעקב ויהודה אויל ונסוב אלא אמר רבי שמעון בן לקיש בת גברא תגרא דכתיב כענין בידו מאוני מרמה ואיכעית אימא מהכא א"ש שמוהיה שמים כענייה נכבדי ארץ: ויהיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אלהי וישמו אחד אמו האידנא לאו אחד הוא אמר רבי אחא רבי אחא בן חנינא לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה על בשורות טובות אומר ברוך הטוב והמטיב ועל בשורות רעות אומר ברוך דין האמת לעולם הבא כולו הטוב והמטיב וישמו אחד מאי אחד אמו האידנא לאו שמו אחד הוא א"ר נתנמן בר יצחק לא כעולם הזה העולם הבא כולו אחד וקרא באל"ף דל"ת אבל לעולם הבא כולו אחד וקרא ביו"ד ה"י ונכתב באל"ף רבא למדרשה בפירקא א"ל ההוא סבא לעלם כתיב ר' אבינא רמי כתיב אה' שמי לעלם וזוהי זכרי דרוד רוד אמר הקב"ה לא אבינא נכתב אני נקרא נכתב אני ביו"ד ה"א ונקרא אני באל"ף דל"ת:

הדרן עלך אלו עוברין

מקום שנהגו לעשות מלאכה בערבי פסחים עד חצות עושין מקום שנהגו שלא לעשות אין עושין ההולך ממקום שעושין למקום שאין עושין או ממקום שאין עושין למקום שעושין ונותנין עליו חומרי מקום שיצא משם וחומרי מקום שהלך לשם

היחך יקרא אלא בשמו: לא כשאני נכפס. שני שמות לימדו שם הכמיהה ושם הקרייה:

הדרן עלך אלו עוברין

מקום שנהגו. עד חצות. חצי היום: שלא לעסוק. כדי שלא יהא טרוד במלאכה וישכח שיעור חמלו ושמיטת הפסק ותקון מנה ללורך הלינה דמנחה לערות מנעוד יום כדי להסב מהר כדאמר רב' בתרא (דף קט.) מוטפיין מנה בלילי פסחים כשכיל מיעוקת שלא שטו:

ואל

ואל

עין משפט

נר מצוה

א נמי פ"י מל"ג כדכתיב הל"ג טו"ש אר"ם ק"י רב פ"י א ב מ"י פ"ח מ"ג ל"ט הל"י מ"כ פתח מ"ג ל"ט ע"ה טו"ש אר"ם ק"י פתח סעף ד: ד

רבינו חננאל

וכן שהזכיר אם לא עבר הצוים חזרו. דש"מ עד הצוים מירושלים הוא חשוב. והוצרך לבירו מהאי קרא. והיה ביום ההוא יהיה על מצלות הסוס קדש לה'. ואמר ר' יהושע בן לוי עתיד הקב"ה להוסיף על ירושלים עד שעה שהסוס רץ ומציא. פירוש חצי היום שהשני של יום החמישי, מפני זה פתח והיה ביום ההוא לא יהיה אור יקרות וקפאון. פי' ר' אלעזר אור שהוה יקר בעולם הזה, כלומר ההורה. כדכתיב כי יני מצוה ותורה אור, ומכאן דברו ר' יהושע בן לוי בימים קפוי הוא מצוי לעולם הבא, וכל דבר מצוי כיד הרבים כדכתיב והיה אחריו כן אשפוט את רוחי על כל בשר ונבאו וגו' כול הוא. ויש לקוש דרשו בתלמוד נעמי האלולות שהוא יקר עשוי בו. ור' יוחנן אמר אלו בני אדם שראין בעולם הזה יקרים ונכבדים. קפויים הם לעולם הבא. כי הא דיוסף בריה דר' יהושע בן לוי חלש באילו פתח נוספת, איתפח אמר ליה אבוא סאי חזית. אמר ליה עולם הפוך ראיתו עליונים למטה, כלומר היקרים החשובים בעולם הזה, כדכתיב איקר אנש מפו אדם כמתם אופיו. ראיתו אותם בתחתונים כמדורגה והירורים התחתונים. בעולם הזה ראיתו עבליה למעלה מאלו. אמר ליה בני עולם כבוד ראית, כלומר האמת שם הוא, מי שהוא לשם עליון הוא העיקר. אמר ליה אנו אנא מקומנו אמר ליה אנו חשיבותנו התם כי הבא. ושעמתי אשתי מי שבא לכאן ותלמודו בידו. יש מי שאומר שגורס התלמוד על פי הלך ונכסיו עמו. יש מי שמפרש מי שיבא בכאן ומעשיו מידים ותלמודו שקיים כל מה שלמד, נספא כאלו הביא ראיותיו עמו. והרובי מלכות אין כל ביה ולשון יבולה במחיצתן. ואסיקא לאו ר"ע ותבדיו הללו מעלת גדולה וזלתי מות הרבנים. אלא שני אחים שהיו כלוד בשעה ששצצת בת קיסר הרובה, ובקשו להרוג כל (היה) היהודים שבבבל, ואמר שני האחיים (ג"א.) שמעתי אחיין אנו הרגנו כדי להציל כל ישראל, והרגינו זה וזה. (ג"א.) וישלמו בנפשתם ונתנוהו...

וכן שהזכיר אם לא עבר הצוים חזרו. דש"מ עד הצוים מירושלים הוא חשוב. והוצרך לבירו מהאי קרא. והיה ביום ההוא יהיה על מצלות הסוס קדש לה'. ואמר ר' יהושע בן לוי עתיד הקב"ה להוסיף על ירושלים עד שעה שהסוס רץ ומציא. פירוש חצי היום שהשני של יום החמישי, מפני זה פתח והיה ביום ההוא לא יהיה אור יקרות וקפאון. פי' ר' אלעזר אור שהוה יקר בעולם הזה, כלומר ההורה. כדכתיב כי יני מצוה ותורה אור, ומכאן דברו ר' יהושע בן לוי בימים קפוי הוא מצוי לעולם הבא, וכל דבר מצוי כיד הרבים כדכתיב והיה אחריו כן אשפוט את רוחי על כל בשר ונבאו וגו' כול הוא. ויש לקוש דרשו בתלמוד נעמי האלולות שהוא יקר עשוי בו. ור' יוחנן אמר אלו בני אדם שראין בעולם הזה יקרים ונכבדים. קפויים הם לעולם הבא. כי הא דיוסף בריה דר' יהושע בן לוי חלש באילו פתח נוספת, איתפח אמר ליה אבוא סאי חזית. אמר ליה עולם הפוך ראיתו עליונים למטה, כלומר היקרים החשובים בעולם הזה, כדכתיב איקר אנש מפו אדם כמתם אופיו. ראיתו אותם בתחתונים כמדורגה והירורים התחתונים. בעולם הזה ראיתו עבליה למעלה מאלו. אמר ליה בני עולם כבוד ראית, כלומר האמת שם הוא, מי שהוא לשם עליון הוא העיקר. אמר ליה אנו אנא מקומנו אמר ליה אנו חשיבותנו התם כי הבא. ושעמתי אשתי מי שבא לכאן ותלמודו בידו. יש מי שאומר שגורס התלמוד על פי הלך ונכסיו עמו. יש מי שמפרש מי שיבא בכאן ומעשיו מידים ותלמודו שקיים כל מה שלמד, נספא כאלו הביא ראיותיו עמו. והרובי מלכות אין כל ביה ולשון יבולה במחיצתן. ואסיקא לאו ר"ע ותבדיו הללו מעלת גדולה וזלתי מות הרבנים. אלא שני אחים שהיו כלוד בשעה ששצצת בת קיסר הרובה, ובקשו להרוג כל (היה) היהודים שבבבל, ואמר שני האחיים (ג"א.) שמעתי אחיין אנו הרגנו כדי להציל כל ישראל, והרגינו זה וזה. (ג"א.) וישלמו בנפשתם ונתנוהו...